

Thuis in het Verpleeghuis
Waardigheid en trots op elke locatie

‘De Zorgzame Buurt’: Meer, maar vooral ándere ouderenzorg in Stede Broec

Zorgen voor voldoende passende woningen voor ouderen, met de juiste zorg onder handbereik. Dat is de opdracht van ‘De Zorgzame Buurt’ in Stede Broec. Omring-bestuurder Frido Kraanen: ‘Als we niets doen, verdubbelt in een paar jaar de vraag naar verpleeghuisplekken. Die kunnen we niet bieden. Het is alleen al onmogelijk om meer verpleegkundigen en verzorgenden te vinden.’ Vandaar dat Omring een warm pleitbezorger is voor omdenken. Kraanen: ‘We moeten nú afspraken maken met gemeenten, corporaties, welzijnsorganisaties en vooral met de bewoners in onze regio. En dan niet denken: Past dit vraagstuk wel bij ons? Maar gewoon met een open mind kijken naar wat we samen kunnen doen om met elkaar de zorg voor onze oudere medemens houdbaar te maken. Daarbij moeten we de krachten in de wijk veel beter benutten.’

Stede Broec is de nieuwe gemeentenaam van de plaatsen Grootebroek, Bovenkarspel en Lutjebroek in Noord-Holland. Omring levert in deze regio zorg. Samen met welzijnsorganisatie Ons Stede Broec, seniorenraad Stede Broec, woningcorporatie De Woonschakel en gemeente Stede Broec werkt Omring samen in de coalitie ‘De Zorgzame Buurt’ aan de woonzorgvisie.

Video-opname presentatie ‘De Zorgzame Buurt’

Op het online Waardigheid en trots-congres in december 2021 met als thema: Toekomst Verpleeghuiszorg, vertelden Omring-bestuurder Frido Kraanen en adviseur Karen Jonkers (Netwerk&Co) over de realisatie van ‘De Zorgzame Buurt’ in Stede Broec.

Toekomst verpleeghuiszorg

Omring-bestuurder Frido Kraanen: ‘Er zouden de komende tien jaar in ons gehele werkgebied tien tot vijftien extra verpleeghuizen nodig zijn om de groei bij te houden. We zouden die wel kunnen bouwen, maar dan zijn er bij lange na niet genoeg medewerkers om de zorg en begeleiding daar te bieden. De vraag ligt wat ons betreft daarom op een ander niveau. Moeten we iedereen die geïndiceerd is voor een verpleeghuis in de toekomst ook in een verpleeghuis laten wonen? Wij vinden van niet.’

Daarmee lijkt de bestuurder de spijker op de kop te slaan. Maar voor verpleeghuiszorg in passende of passend gemaakte woningen buiten het verpleeghuis, is wel een omslag nodig. Omring is met haar partners die omslag aan het maken.

Gelusterde woonvormen

Frido Kraanen: ‘We hebben op dit moment in Stede Broec 134 verpleeghuisplekken. Als er niets verandert, hebben we er in 2030 ongeveer 250 nodig. Hoe minder verpleeghuisplaatsen we straks nodig hebben, des te geslaagder is dit project. We hebben een heel ander soort vastgoed nodig dan het klassieke verpleeghuis. We denken aan geclusterd wonen. Die woningen kun je bouwen, maar je kunt ook bestaande gebouwen daarvoor aanpassen. Deze maatregelen helpen trouwens ook de wooncrisis. Onderzoek leert dat voor ieder huishouden dat verhuist naar een passende woning, zeven verhuisbewegingen volgen waarvan ook starters profiteren. En dus is het goed als gemeente, corporatie, welzijn en wijzelf de beperkingen van onze organisaties overstijgen. Het gaat niet om ónze regels en wetten, maar om de behoefte van de mensen in Stede Broec.’

Over organisatiegrenzen heen

Maar het valt nog niet mee om de partijen buiten de grenzen van hun eigen organisatie te laten denken en werken. Kraanen: ‘We zijn elk van ons goed in het fragmenteren in beleidsterreinen. Dan zeggen we: dat die mevrouw geen zorg krijgt, is niet mijn schuld, want dit hoort bij de Wmo. Of: die meneer heeft wel hulp nodig, maar hij heeft de verkeerde indicatie. Dáár moeten we dus van af.’

De wil is er. Kraanen: ‘Iedereen is voor het concept van De Zorgzame Buurt. De volgende vraag is dan steeds ‘Maar hoe dan?’ We hebben twee keer een vrij gesprek gehad over hoe we samenwerking kunnen vormgeven.

Het gaat zowel om de juiste woningen, maar ook om de juiste steun. Dat is vooral lastig omdat alle partijen op één of andere manier hun activiteiten op elkaar moeten afstemmen. De vraag kwam aan de orde: ‘Hebben we als corporatie en zorginstelling echt een woonzorgvisie van de gemeente nodig?’ Eigenlijk niet echt, maar als we zaken afstemmen, maakt het wel veel effectiever. Je merkt dat alle organisaties vooral gewend zijn om binnen de eigen organisatie beleid te maken, omdat dat je eigen bekende terrein is. Dat geldt ook voor Omring, maar we geloven sterk dat we die reflex moeten doorbreken.’

Ontschotten

Het is niet alleen de mindset die samenwerking lastig maakt. De Zorgzame Buurt krijgt vaart als beperkingen door wet- en regelgeving wegvallen. Wet- en regelgeving zitten nu in de weg, waardoor ontschotten niet wil lukken.

Kraanen: ‘De situatie van de burger houdt vaak geen rekening met een wettelijke ordening. De oplossing zit vaak in het verbeteren van de coördinatie. Vanuit één regie van gemeente, zorg, welzijn en corporatie nieuwe woonvormen bouwen voor kwetsbare ouderen en zorgen voor bijpassende ondersteuning.’

‘Zolang wetten niet helpen, kunnen we dus nu niet anders dan de zorgzame buurt prutsenderwijs vormgeven. “Prutsenderwijs” vind ik, anders dan het misschien klinkt, positief bedoeld omdat we op zoek zijn naar oplossingen die we nog niet kennen en die niet door studeren kunnen ontdekken, maar vooral door het te doen.’

Als ontschotten nog niet goed wil lukken, zijn bypasses nodig. De partners van De Zorgzame Buurt zoeken naar deze bypasses. ‘Slimmer Wmo toekennen, minder formele zorg, het informele netwerk beter faciliteren,’ zo somt Kraanen op. De bestuurder wijst ook op de Participatiewet (de oude Wet werk en bijstand). ‘Daarmee kunnen bijvoorbeeld onbemiddelbare mensen met een soort nanny-systeem worden ingezet voor de ondersteuning van ouderen.’

Dorpsondersteuner

Karen Jonkers van [Netwerk&Co](#) doet onderzoek naar de mogelijkheden die inwoners in Stede Broec zien voor een fijne oude dag. Karlijn van Arkel is betrokken vanuit ‘[Nederland Zorgt Voor Elkaar](#)’, het landelijk netwerk van bewonersinitiatieven die zich bezig houden met welzijn, wonen en zorg. Samen richten ze zich op mogelijkheden voor door bewoners gedragen, praktische oplossingen voor welzijn, wonen en zorg binnen de lokale gemeenschap.

Karlijn: ‘We onderzoeken waar de energie zit bij bewoners, en of en waar zij verbindingen zouden kunnen leggen tussen vraag en aanbod. Want die verbindingen ontbreken nu. Net als in andere gemeentes zie je in Stede Broec dat niet alle bewoners bekend zijn met wat professionele organisaties kunnen betekenen. Er is

veel ondersteuning mogelijk, maar bewoners weten het niet of willen er niet om vragen. Want de schroom om toe te geven dat iets niet meer goed gaat, laat staan een ander te vragen om hulp, is enorm. Niet alleen in Stede Broec, maar in heel Nederland. Andersom weten professionals ook vaak niet wat bewoners zelf al oppakken. Wij gaan bekijken hoe dat in Stede Broec beter op elkaar aan kan sluiten.'

Karen: 'Veel mensen hebben het al goed voor elkaar en doen ook al veel voor hun mede-inwoners. Van de bevroegde wijkbewoners zei 98 procent dat ze best bereid zijn om hun burens te helpen.' Waar het vooral om draait, is om netwerken van buurtbewoners sterker te maken en beter aan te laten sluiten op ouderenzorg. Karen: 'Dat kan bijvoorbeeld door vanuit de gemeenschap dorpsondersteuners aan te stellen. In het dorp Wedde in Groningen hebben ze dat gedaan. Daar wordt de dorpsondersteuner betaald. Die rol leidde er daar toe dat de huisarts het een stuk rustiger kreeg.'

Door: Rob van Es

Werken aan toekomst ouderenzorg

In de ['bestuurlijke afspraken wonen en zorg'](#) staan concrete ambities en randvoorwaarden geformuleerd met betrekking tot wonen en zorg voor ouderen. Vanuit de Taskforce Wonen en Zorg wordt ondersteuning geboden om in alle gemeenten passende woonzorgvormen te realiseren. Zorgkantoren werken tegelijkertijd aan regionale plannen voor capaciteitsontwikkeling, in samenspraak met zorgaanbieders en gemeenten.

De conceptversie van de dialoognota 'Ouder worden 2020 – 2040' werd begin 2021 gepubliceerd. Het vormde de input voor een brede veldraadpleging. De dialoognota bevatte beleidsopties rondom drie kernvragen:

- *Wat kan ik zelf doen om mij voor te bereiden op het ouder worden?*
- *Wie zorgt er voor mij en hoe als ik hulp, ondersteuning of zorg nodig heb?*
- *Waar woon en leef ik en passen wonen en zorg bij elkaar?*

Uit deze brede dialoog kwam een aanpassing van de dialoognota Ouder worden 2020-2040.

[Lees over deze nieuwe dialoognota en download de pdf.](#)

Meer weten

- Lees meer over de [Bestuurlijke afspraken wonen en zorg](#)
- Lees meer over de [Dialoognota ouderenzorg 2020 – 2040](#)
- Lees ook: ['Niet meer naar verpleeghuis bij Het Ouden Huis'](#)
- Lees ook: ['Onze buurt De Posten: op naar een inclusieve wijk'](#)

- Bekijk het themadossier [Toekomst verpleeghuiszorg](#)
-

tags:

[Vastgoed](#) (23)

thema:

[Toekomst verpleeghuiszorg](#) (87)